USNESENÍ

Nejvyšší správní soud rozhodl v senátě složeném z předsedy JUDr. Tomáše Foltase a soudců Mgr. Lenky Krupičkové a Mgr. Davida Hipšra v právní věci žalobce: **X.** zastoupen Mgr. Umarem Switatem, advokátem se sídlem Dědinova 2011/19, Praha 4, proti žalovanému: **Ministerstvo vnitra**, se sídlem Nad Štolou 3, Praha 7, v řízení o kasační stížnosti žalobce proti rozsudku Krajského soudu v Ústí nad Labem ze dne 9. 3. 2020, č. j. 54 Az 1/2020 - 28,

takto:

I. Kasační stížnost **se odmítá** pro nepřijatelnost.

II. Žádný z účastníků **nemá** právo na náhradu nákladů řízení.

Odůvodnění:

I.

[1] Rozhodnutím ze dne 6. 1. 2020, č. j. OAM-1025/ZA-ZA11-P05-2018, žalovaný rozhodl o tom, že opakovaná žádost žalobce o udělení mezinárodní ochrany je podle § 10a odst. 1 písm. e) zákona č. 325/1999 Sb., o azylu, ve znění pozdějších předpisů (dále též „zákon o azylu"), nepřípustná a řízení o ní dle § 25 písm. i) téhož zákona zastavil.

II.

[2] Žalobce podal proti rozhodnutí žalovaného žalobu u Krajského soudu v Ústí nad Labem (dále též „krajský soud"), který ji v záhlaví uvedeným rozsudkem zamítl. Konstatoval, že žalobce v opakované žádosti pouze zopakoval svá tvrzení uplatněná v předchozím řízení. Nejedná se tak o nové skutečnosti ve smyslu § 11a odst. 1 zákona o azylu. Žalovaný nebyl povinen zabývat se opakovaně skutečnostmi, které byly hodnoceny v řízení o první žádosti žalobce, ale posoudit, zda nedošlo k podstatné změně okolností, jež by odůvodňovala možnost opakovaného řízení o udělení mezinárodní ochrany. To žalovaný splnil. Zabýval se řádně tvrzeními žalobce i aktuální politickou a bezpečnostní situací v zemi jeho původu. Skutkový stav přitom zjistil dostatečně. Napadený rozsudek krajského soudu, stejně jako zde uváděná judikatura Nejvyššího správního soudu, je k dispozici na www.nssoud.cz a soud na něj na tomto místě pro stručnost odkazuje.

III.

[3] Žalobce (dále též „stěžovatel“) podal proti rozsudku krajského soudu kasační stížnost z důvodu uvedeného v § 103 odst. 1 písm. b) zákona č. 150/2002 Sb., soudní řád správní, ve znění pozdějších předpisů (dále též „s. ř. s.“). Namítl, že žalovaný ani krajský soud nezjistili přesně a úplně stav věci, o němž nejsou důvodné pochybnosti. Důkazy, které si žalovaný opatřil před vydáním rozhodnutí, nebyly úplné, aktuální a nereflektovaly reálnou situaci v zemi původu. Stěžovatel sice ve druhé žádosti o azyl uvedl stejné důvody, jako v té první, ovšem nastaly nové skutečnosti, které nemohl uvést v původním řízení. Jedná se o další útoky namířené proti jeho rodině, jejichž intenzita mohla ovlivnit jeho hmotněprávní postavení. Jordánské orgány nejsou schopny zajistit mu účinnou pomoc, což společně s chudobou obyvatelstva považuje za hlavní problém země původu. Vnitřní přesídlení není možné, neboť mu hrozí další útoky, pohrdání jeho osobou, znevýhodnění na trhu práce a nedostupnost zaměstnání. Z těchto důvodů by mu měl být udělen humanitární azyl. Tím se však krajský soud ani žalovaný dostatečně nezabývali. Stěžovatel se rovněž necítí po psychické stránce zdráv, jeho stav zhoršuje pomyšlení na návrat do země původu. Ta navíc neřeší správně koronavirovou pandemickou situaci a nemá k tomu ani prostředky. Stěžovatel si rovněž přivykl životu v České republice a plně se integroval. S ohledem na uvedené navrhl zrušit rozsudek krajského soudu a věc mu vrátit k dalšímu řízení.

IV.

[4] Žalovaný ve vyjádření ke kasační stížnosti uvedl, že se jedná o opakovanou žádost o udělení mezinárodní ochrany, jež je odůvodněna totožně jako žádost první. Aktuální útoky nejsou novými skutečnostmi ve smyslu zákona o azylu, ale pokračováním původního, již posuzovaného problému. Argumentace stěžovatele je značně nekonkrétní, celá kasační stížnost je pouhý nesouhlas stěžovatele bez bližšího vysvětlení a protiargumentů. Kasační stížnost nadto neslouží k doplnění důvodů žádosti o mezinárodní ochranu a rozšiřování žalobního příběhu. Navrhl kasační stížnost zamítnout pro nedůvodnost, případně odmítnout pro nepřijatelnost.

V.

[5] Nejvyšší správní soud posoudil kasační stížnost v mezích jejího rozsahu a uplatněných důvodů a zkoumal přitom, zda napadené rozhodnutí netrpí vadami, k nimž by musel přihlédnout z úřední povinnosti (§ 109 odst. 3 a 4 s. ř. s.).

[6] Jednou z podmínek věcného přezkumu kasační stížnosti ve věci mezinárodní ochrany je její přijatelnost. Přesahem vlastních zájmů, který ve věcech azylu vede k meritornímu projednání kasační stížnosti, je jen natolik zásadní a intenzivní situace, v níž je, kromě ochrany veřejného subjektivního práva jednotlivce, pro Nejvyšší správní soud také nezbytné vyslovit právní názor k určitému typu případů či právních otázek. To znamená, že přesah vlastních zájmů stěžovatele je dán jen v případě rozpoznatelného dopadu řešené právní otázky nad rámec konkrétního případu. O přijatelnou kasační stížnost se tak prakticky může jednat v případě, že se kasační stížnost týká právních

otázek, které dosud nebyly vůbec či plně řešeny v judikatuře Nejvyššího správního soudu nebo byly řešeny rozdílně. Přijatelná může být kasační stížnost také tehdy, pokud by bylo v napadeném rozhodnutí krajského soudu shledáno zásadní pochybení, které mohlo mít dopad do hmotněprávního postavení stěžovatele. O takové pochybení se může jednat především tehdy, nerespektoval-li krajský soud ustálenou judikaturu, a nelze navíc vyloučit, že k tomuto nerespektování nebude docházet i v budoucnu, nebo krajský soud v konkrétním případě hrubě pochybil při výkladu hmotného či procesního práva. K tomu srov. rozhodnutí Nejvyššího správního soudu ze dne 31. 1. 2007, č. j. 2 Azs 21/2006 - 59, ze dne 22. 5. 2013, č. j. 6 Azs 11/2013 - 18, ze dne 19. 6. 2013, č. j. 7 Azs 13/2014 - 52, a ze dne 26. 4. 2006, č. j. 1 Azs 13/2006 - 30.

[7] Lze tedy shrnout, že o přijatelnou kasační stížnost se může jednat v následujících případech: (1) kasační stížnost se dotýká právních otázek, které dosud nebyly vůbec nebo plně v judikatuře Nejvyššího správního soudu řešeny; (2) kasační stížnost se týká právních otázek, které jsou v judikatuře řešeny rozdílně; (3) bude třeba učinit judikaturní odklon; (4) v napadeném rozhodnutí krajského soudu bylo shledáno zásadní pochybení, které mohlo mít dopad do hmotněprávního postavení stěžovatele.

[8] V dané věci nevyvstala žádná právní otázka, která by dosud nebyla v judikatuře Nejvyššího správního soudu řešena, popř. byla řešena rozdílně. Rovněž tak Nejvyšší správní soud neshledal důvod, pro který by bylo nutno učinit judikaturní odklon. Krajský soud se nedopustil ani tvrzeného zásadního pochybení, které mohlo mít dopad do hmotněprávního postavení stěžovatele. Krajský soud posoudil věc v souladu s konstantní judikaturou, od které neshledal Nejvyšší správní soud důvod se odchýlit.

[9] Nejvyšší správní soud se problematikou opakovaných žádostí o mezinárodní ochranu zabýval v řadě svých předchozích rozhodnutí. Podrobně se k ní vyjádřil např. v rozsudku ze dne 11. 6. 2009, č. j. 9 Azs 5/2009 - 65. Svůj závěr pak formuloval do právní věty: „*Hlavním smyslem a účelem možnosti podat opakovanou žádost o udělení mezinárodní ochrany je postihnout případy, kdy se objeví takové závažné skutečnosti, které by mohly ovlivnit hmotněprávní postavení žadatele a které nemohl uplatnit vlastní vinou během předchozího pravomocně ukončeného řízení. Při opakovaném podání žádosti o udělení mezinárodní ochrany je proto nutno důsledně dbát na splnění těchto podmínek, které mají na straně jedné garantovat určitou přidanou hodnotu této nové žádosti, jenž může vést k jinému rozhodnutí než u žádosti předchozí, a na straně druhé zajistit, aby nedocházelo k účelovému podávání opakovaných žádostí.*“ V tomto rozsudku zdejší soud dále uvedl, že „*zpravidla se přitom může jednat o takové skutečnosti, ke kterým došlo během času a jako takové lze připomenout zejména změnu situace v zemi původu nebo změnu poměrů ve vztahu k osobě žadatele, např. udělení azylu matce nezletilé žadatelky, jejíž žádost již byla pravomocně zamítnuta; k tomu srov. rozsudek Nejvyššího správního soudu ze dne 5. 11. 2008, č. j. 9 Azs 14/2008 - 57.*“ Zdůraznil přitom, že věcné projednání opakované žádosti je výjimkou, „*kterou je třeba vykládat restriktivně tak, aby byl respektován jeden ze základních principů rozhodování ve veřejném právu, a sice princip právní jistoty, jehož výrazem je i překážka věci pravomocně rozhodnuté.*“ Dle rozsudku rozšířeného senátu Nejvyššího správního soudu ze dne 6. 3. 2012, č. j. 3 Azs 6/2011 - 96, je správní orgán povinen v odůvodnění rozhodnutí o zastavení řízení pro nepřípustnost dle § 25 písm. i) zákona o azylu uvést zdůvodněný závěr o tom, že „*1) žadatel v opakované žádosti o udělení mezinárodní ochrany neuvádí žádné nové skutečnosti či zjištění relevantní*

z hlediska azylu nebo doplňkové ochrany, resp. 2) pokud takové skutečnosti či zjištění uvádí, pak pouze takové, které mohl uplatnit již v předchozí žádosti, a 3) že nedošlo k takové zásadní změně situace v zemi původu, která by mohla zakládat opodstatněnost nové žádosti o udělení mezinárodní ochrany.“ Z rozsudku ze dne 4. 10. 2018, č. j. 5 Azs 181/2018 - 45, plyne, že: „*Za nové skutečnosti nebo zjištění je pak ve smyslu procedurální směrnice nutno považovat nikoli jakékoli nové skutečnosti nebo zjištění, ale pouze takové, které by prima facie mohly mít dopad do hmotněprávního postavení žadatele*.“

[10] Z citované judikatury vyplývá, že správní orgán při posouzení opakované žádosti zjišťuje, zda se objevily nové závažné skutečnosti, ať již na straně samotného žadatele nebo v zemi jeho původu, které odůvodňují podání této žádosti. Aby tyto skutečnosti byly pro danou věc relevantní, musely by mít dopad do hmotněprávního postavení žadatele.

[11] Ze správního spisu vyplývá, že důvodem pro podání první žádosti o mezinárodní ochranu byla obava stěžovatele o život z důvodu útoků příbuzných jeho bývalé přítelkyně na něj a členy jeho rodiny. Dle popisu byl pobodán nožem, došlo ke střelbě na jeho dům a auta, rozbití jeho obchodů, postřelení jeho bratra či vyhrožování. Druhou žádost podal dle svého vlastního vyjádření ze stejných důvodů s tím, že za nové skutečnosti označil aktuální napadení otce ze strany rodiny jeho bývalé přítelkyně a zničení automobilu jeho bratra. Při porovnání obou žádostí o udělení mezinárodní ochrany nelze než přisvědčit žalovanému a krajskému soudu, že stěžovatel v opakované žádosti uvedl shodné důvody jejího podání, jaké uvedl již v předchozím správním řízení. Jedná se v podstatě o obavu o život z důvodu pronásledování stěžovatele a jeho rodiny soukromými osobami (příbuznými dřívější přítelkyně stěžovatele) motivovanými stěžovatelovým palestinským původem a v důsledku toho i příkoří, diskriminace a ponižující zacházení. Jím označené nové skutečnosti jsou charakterově prakticky shodné jako ty, kterými se žalovaný i správní soudy zabývaly v řízení o první žádosti, a to i z hlediska poskytnutí ochrany nebo pomoci ze strany státních orgánů země původu. Nebyly přitom shledány jako azylově relevantní důvody. Pokud by je žalovaný či krajský soud považovali za nové skutečnosti, *de facto* by tím revidovali závěry předchozího řízení. Nejedná se tak o relevantní nové skutečnosti ve smyslu § 11a odst. 1 zákona o azylu (srov. např. usnesení Nejvyššího správního soudu ze dne 6. 2. 2020, č. j. 9 Azs 338/2019 - 52).

[12] Ze zprávy, která je součástí správního spisu [informace OAMP za dne 27. 8. 2019 – Jordánsko – Bezpečnostní a politická situace v zemi (stav srpen 2019)], dále nevyplývá, že by v Jordánsku došlo v době od první žádosti o mezinárodní ochranu k zásadní negativní změně politické či bezpečnostní situace, která by vyžadovala opětovné meritorní posouzení žádosti stěžovatele. Pokud by od roku 2017 došlo v Jordánsku k takové zásadní změně okolností, která by zakládala opodstatněnost nové žádosti, byla by taková skutečnost zcela jistě zdokumentována právě v předložené zprávě. Sám stěžovatel ostatně v druhé žádosti žádnou zásadní změnu okolností netvrdil a ani nepředložil žádné relevantní podklady. Za této situace se tak jeví jeho námitka, že žalovaný neshromáždil aktuální a reálné zprávy o zemi původu, jako ryze formalistická a účelová. Zdroj, ze kterého žalovaný vycházel, je relevantní, aktuální a důvěryhodný (srov. již citované usnesení rozšířeného senátu č. j. 3 Azs 6/2011 - 96, či usnesení Nejvyššího správního soudu ze dne 5. 12. 2019, č. j. 7 Azs 306/2019 - 67).

[13] Stěžovatel v kasační stížnosti uplatnil řadu námitek poprvé, ač z ničeho neplyne, že by je nemohl uplatnit dříve (zhoršení psychického stavu při pomyšlení na návrat do země původu, nemožnost vnitřního přesídlení, integrace na území České republiky, neschopnost státního aparátu zajistit bezpečnost obyvatelstva v případě lokálních bojových útoků). Takové námitky jsou dle § 104 odst. 4 s. ř. s. nepřípustné.

[14] Výjimku tvoří námitka nesprávného řešení koronavirové pandemie v zemi původu, neboť tuto stěžovatel nemohl uplatnit dříve. Tato námitka je tak sice přípustná, avšak obecný poukaz na existenci koronavirové pandemie v zemi původu nemůže nic změnit na závěru o nepřijatelnosti kasační stížnosti. Z procesní opatrnosti Nejvyšší správní soud dodává, že uvedená epidemie je celosvětová a v současnosti sužuje všechny státy, Českou republiku nevyjímaje. Navíc se poměrně intenzivně vyvíjí.

[15] Na základě uvedeného je tak nutné souhlasit s žalovaným a krajským soudem, že od meritorního posouzení první žádosti stěžovatele v roce 2017 nedošlo k žádné významné změně, která by mohla představovat novou skutečnost ve smyslu § 11a odst. 1 zákona o azylu, a která by svědčila o tom, že by stěžovatel mohl být vystaven pronásledování z důvodů uvedených v § 12 zákona o azylu nebo že by mu hrozila vážná újma podle § 14a téhož zákona.

[16] S poukazem na shora uvedené důvody Nejvyšší správní soud odmítl kasační stížnost jako nepřijatelnou podle § 104a s. ř. s.

[17] Nejvyšší správní soud nerozhodoval o návrhu stěžovatele na přiznání odkladného účinku kasační stížnosti, protože o tomto mimořádném opravném prostředku bylo rozhodnuto bez zbytečného prodlení po nezbytném poučení účastníků řízení a obstarání dalších podkladů nutných pro rozhodnutí.

[18] Výrok o nákladech řízení o kasační stížnosti se opírá o § 60 odst. 3 větu první s. ř. s. ve spojení s § 120 s. ř. s., podle nichž žádný z účastníků nemá právo na náhradu nákladů řízení, byla-li kasační stížnost odmítnuta.

Poučení: Proti tomuto usnesení **nejsou** opravné prostředky přípustné.

V Brně dne 24. září 2020

JUDr. Tomáš Foltas
předseda senátu